

KAITSETÖÖSTUSE ARENDUSTEGEVUSE TOETAMISE PÕHIMÕTTED JA KORD

1. Üldsätted

- 1.1 Käesolev kord reguleerib Kaitseministeeriumi eelarvest makstavate kaitsetööstuse arendustegevuse toetuste (edaspidi Arendustoetus) andmise põhimõtteid, toetuste saamiseks taotluste menetlemist ning toetuste kasutamise üle järelevalve teostamist.
- 1.2 Kaitsetööstuse arendustegevuse toetamise põhimõtted ja kord (edaspidi Kord) on lahutamatu osa kaitsetööstuspoliitikast, mille põhieesmärgid on olnud aluseks käesoleva dokumendi koostamisel.
- 1.3 Korra kehtestamisega taotletakse kaitseotstarbeliste arendusprojektide (edaspidi Arendusprojekt) toetamise läbipaistvat menetlemist ja Arendusprojektide eesmärgistatud rahastamist.
- 1.4 Arendustoetust antakse projektitoetusena tootearenduseks Euroopa Komisjoni määruse (EÜ) nr 800/2008 Euroopa Ühenduse asutamislepingu artiklite 87 ja 88 kohaldamise kohta, millega teatavat liiki abi tunnistatakse ühisturuga kokkusobivaks (ELT L 214, 9.08.2008) (edaspidi Määrus) artikli 30 punkti 4 mõistes ning väikese ja keskmise suurusega ettevõtete (edaspidi VKE¹) tööstusomandi õiguste omandamiseks.
- 1.5 Punktis 1.4 nimetatud Määruse kohaselt on tootearenduseks olemasolevate teaduslike, tehnoloogiliste, ärialaste ja teiste asjakohaste teadmiste ja oskuste omandamine, ühendamine, kujundamine ja kasutamine plaanide ja korralduste või projektide koostamise eesmärgil uute, muudetud või täiustatud toodete, protsesside või teenuste jaoks. Need võivad hõlmata ka muud tegevust, mille eesmärk on uute toodete, protsesside või teenuste mõisteline määratlemine, kavandamine ja dokumenteerimine. Tegevuse hulka võib kuuluda visandite, jooniste, plaanide ja muu dokumentatsiooni koostamine, tingimusel et need ei ole ette nähtud kasutamiseks ärilisel eesmärgil. Tootearenduse hulka kuulub ka kaubanduslikul

¹ VKEks Määruse Lisa 1 kohaselt loetakse ettevõtteid, millel on vähem kui 250 töötajat ning mille aastakäive ei ületa 50 miljonit eurot ja/või aastabilansi kogumaht ei ületa 43 miljonit eurot, kusjuures VKEdes kategoorias loetakse väikesteks need ettevõtteid, mis annavad tööd vähem kui 50 inimesele ja mille aastakäive ja/või aastabilansi kogumaht ei ületa 10 miljonit eurot, ja mis vastavad muudele Määruse lisas 1 nimetatud tingimustele.

eesmärgil kasutatavate prototüüpide ja katseprojektide arendamine, kui prototüüp on tingimata kaubanduslik lõpptood ja kui selle tootmine üksnes demonstreerimise ja valideerimise eesmärgil on liiga kallis. Järgneva näidis- või katseprojektide kaubanduslikul eesmärgil kasutamise korral tuleb sellisest kasutusest saadav mis tahes tulu abikõlblikest kuludest maha arvata. Toodete, protsesside ja teenuste katsetootmine ja testimine on samuti abikõlblik, tingimusel et neid ei saa kasutada või muuta kasutuskõlblikuks tööstuslikes rakendustes või ärilisel eesmärgil.

1.6 Arendustoetuse andmisel ettevõttele järgitakse Määruse I peatükis (muuhulgas artiklis 6(1)(e)(iii), artiklis 9(4) ja artiklis 6(1)(f)), artiklites 31 ja 33 ning konkurentsiseaduse §-s 34² sätestatut.

1.7 Arendustoetust võivad taotleda Eesti äriregistris registreeritud eraõiguslikud juriidilised isikud (edaspidi Ettevõtte).

2. Eesmärgid ja ambitsioonitase

2.1 Arendustoetuse põhieesmärgiks on saavutada Eesti kaitsetööstuse kõrge arenduspotentsiaal ja rahvusvaheline konkurentsivõime. Lähtuvalt eelnimetatust toetatakse Eesti kaitsetööstuse kõrge ekspordipotentsiaaliga riigikaitse- ja julgeolekuotstarbeliste Korra punktis 1.5 määratletud toodete arendamist.

2.2 Kaitsetööstuse arendustegevuse toetamine on tulemuslik, kui väljaarendatud tehnoloogiamahukas kaitse- ja julgeolekuotstarbeline toode või teenus on võetud kasutusele Eesti ja / või mõne välisriigi kaitse- või julgeolekustruktuuris aastaks 2020.

3. Toetuse andmise põhimõtted

3.1 Kaitsetööstuse arendustegevuse toetamist koordineerib kaitseministri käskkirjaga moodustatav Kaitseministeeriumi kaitsetööstuse arenduskomisjon (edaspidi komisjon), mille volitused ja tööd reguleerivad põhimõtted sätestatakse vastavas töökorras.

3.2 Riigikaitse terviklikust käsitlest lähtuvalt kuuluvad komisjoni koosseisu esindajad Kaitseministeeriumist (sh KM Teadusnõukogust), Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumist, Kaitseväest, Kaitseleidust, Siseministeeriumist, Politsei- ja Piirivalveametist, Ettevõtlike Arendamise Sihtasutusest, Eesti Patendiametist ja Eesti Arengufondist, kui vastav asutus on oma esindaja määranud.

3.3 Toetust antakse ettevõtetele, kes vastavad järgmistele nõuetele:

3.3.1. ettevõttel on vastav kompetents arendusprojektide teostamise valdkonnas;

3.3.2. ettevõtte käsutuses on arendusprojekti teostamiseks vajalikud rahalised vahendid.

- 3.3.3. ettevõtte juriidilistest isikutest omanikud, kelle osaluse määr ületab 5% aktsia- või osakapitalist, on registreeritud Eesti Vabariigis või territooriumil, mida ei loeta madala maksumääraga territooriumiks tulumaksuseaduse mõistes või Euroopa Liidu või NATO liikmesriigis või riigis, millel on kehtiv assotsieerumisleping Euroopa Liiduga (välja arvatud avalikult noteeritud ettevõtted);
- 3.3.4. ettevõtte annab nõusoleku järelepärimiste tegemiseks Maksu- ja Tolliametile ning teistele ametiasutustele;
- 3.3.5. ettevõtte on maksevõimeline, ta ei ole pankrotis või likvideerimisel, tema äritegevus ei ole peatatud ja ta ei ole raskustes Määruse artikli 1 lõike 6 punkti c või lõike 7 mõistes.
- 3.3.6. ettevõtte on täitnud kõik õigusaktidest tulenevad kohustused riiklike maksude, kohalike maksude või sotsiaalkindlustuse maksete tasumise osas ning ettevõtte maksuvõla tasumine ei ole ajatatud pikemaks perioodiks kui kuus kuud taotluse esitamise päevast arvates, ettevõtte on esitanud kõik vajalikud deklaratsioonid.
- 3.3.7. ettevõtte seaduslikku esindajat ei ole kriminaal- või väärteomenetluses karistatud kuritegeliku ühenduse organiseerimise või sinna kuulumise eest või riigihangete nõuete rikkumise või kelmuse või ametialaste või rahapesualaste või maksualaste süütegude toimepanemise eest, esindajale ei ole määratud ettevõtlus- ega ärikeeldu.
- 3.3.8. ettevõtte ei ole esitanud valeandmeid Korras sätestatud nõuetele vastavuse kohta;
- 3.3.9. ettevõttel ei esine muid Määruse artiklis 1 nimetatud toetuse andmist välistavaid asjaolusid.
- 3.4 Ettevõtete, kes vastavad punktis 3.3 toodud nõuetele, arendusprojektid peavad olema kõrge ekspordipotentsiaaliga riigikaitse- või julgeolekuotstarbelised, mille valdkonnad ei ole temaatiliselt piiratud. Tootearenduse toetamisel rahastatakse kaitseotstarbelisi arendusprojekte, mis vastavad TRL² tasemetele 5-7.
- 3.5 Toetust saab anda üks kord konkreetse arendusprojekti TRL-ist lähtuva kvalitatiivse edasimineku (kindla faasi) kohta, eeldusel, et Arendustoetus soodustab olulisel ja selgelt mõõdetaval määral arendusprojekti elluviimist. Antud Korra raames toetatava arendusprojekti maksimaalne pikkus on 3 aastat.
- 3.6 Kaitseministeeriumi poolt antav abi osakaal ühele arendusprojektile on kuni 25 % arendusprojekti abikõlblikest kuludest. Konkursile laekunud taotluste kvaliteedist ja sihtotstarbelistest eelarvevahenditest lähtuvalt võib Kaitseministeerium komisjoni ettepanekul abi osatähtsust suurendada kuni 10 protsendipunkti võrra keskmise suurusega ettevõtte puhul ja kuni 20 protsendipunkti võrra väikeettevõtte puhul.

² TRL (*Technology Readiness Level*) – tehnoloogia valmidusaste. Vt lisaks http://www.innovationseeds.eu/Virtual_Library/Knowledge/TLR_Scale.kl

Kaitseministeeriumi poolne toetus ühele projektile ei või olla suurem kui 1/3 jooksva aasta sihtotstarbelistest eelarvevahenditest. Kui arendusprojekti rahastatakse muudest kohaliku omavalitsuse või riigi vahenditest, ei tohi maksimaalne abi osakaal samade abikõlblike kulude katmiseks ületada Määruse artikli 31 lõigetes 3 ja 4 sätestatud osakaale. Abi antakse VKEdele tööstusomandi õiguste omandamiseks Määruse artiklis 33 sätestatud alustel.

- 3.7 Arendustoetusest makstavateks abikõlblikeks kuludeks tootearenduse puhul on Määruse artikli 31 lõikes 5 toodud kulud ning abikõlblikeks kuludeks tööstusomandi õiguste omandamise korral on Määruse artikli 33 lõikes 3 toodud kulud.
- 3.8 Arendusprojekti tegevusi saab ellu viia alates Kaitseministeeriumile Arendustoetuse taotluse esitamisest.

4. Arendustoetuse taotlemine

- 4.1 Arendustoetuse taotlemine toimub alates 1. novembrist kuni 31. jaanuarini avaliku konkursi vormis. Lähtuvalt vajadusest on komisjonil õigus teha kaitseministrile põhjendatud ettepanek lisakonkursi väljakuulutamise kohta.
- 4.2 Avaliku konkursi Arendustoetuse taotlemiseks kuulutab välja kaitseminister oma käskkirjaga hiljemalt 31. oktoobriks. Käskkirjas määratakse Arendustoetuse taotlemiseks esitatavad dokumendid ning nende esitamise tähtpäev ja koht.
- 4.3 Teade Arendustoetuse taotlemiseks ja avaliku konkursi tingimuste kohta avaldatakse Kaitseministeeriumi veebilehel www.kaitseministeerium.ee.
- 4.4 Konkursil osalemiseks peab toetuse taotleja esitama elektrooniliselt Kaitseministeeriumi hangete osakonnale vormikohase digitaalselt allkirjastatud kirjaliku taotluse (Lisa 1) koos vajalike dokumentidega mälupulgal või CD-plaadil hiljemalt iga aasta 31. jaanuariks.
- 4.5 Kaitseministeeriumi hangete osakond registreerib vormikohased taotlused ministeeriumi dokumendihaldussüsteemis, teostab nõuetele vastavuse esmakontrolli ja edastab nõuetele vastavad taotlused komisjonile hindamiseks.

5. Taotluste hindamine

- 5.1 Komisjon hindab Kaitseministeeriumisse edastatud taotlusi ning esitab motiveeritud ettepaneku taotluse heakskiitmise või tagasilükkamise kohta Kaitseministeeriumi juhtkonna nõupidamisele seisukoha võtmiseks hiljemalt iga aasta 30. aprilliks.
- 5.2 Kui komisjoni liige omab osalust kasvõi ühes taotluse esitanud juriidilises isikus või on määratud taotleja juhtorganitesse (nõukogu või juhatuse liige) või on taotleja osalust omava(te) isiku(te), nõukogu või juhatuse liikmete lähisugulane või

- lähihõimlane või on komisjoni liikmel taotleja suhtes mingist muust aspektist tulenev huvide konflikt, ei osale ta taotluste hindamisel.
- 5.3 Iga komisjoni liige kohustub allkirjastama sõltumatus ja konfidentsiaalsuse kinnituse (Lisa 2) üks kord hindamisperioodi jooksul peale arendustoetuste taotluste üldinfoga tutvumist ja enne arendustoetuste taotluste hindamist.
- 5.4 Komisjonil on õigus:
- 5.4.1. kaasata taotluste hindamisele komisjoni väliseid eksperte;
 - 5.4.2. küsida Arendustoetuse taotlejalt asjassepuutuvat lisateavet (sh kutsuda taotlejaid vestlusele) või nõuda puuduste kõrvaldamist 14 päeva jooksul puudustest teavitamisest arvates;
 - 5.4.3. nõutava tasemega taotluste puudumisel teha kaitseministrile ettepanek jätta Arendustoetused välja andmata;
 - 5.4.4. lähtuvalt esitatud arendusprojektide taotluste iseloomust teha kaitseministrile ettepanek sihtotstarbeliste eelarvevahendite jagunemise, Arendustoetuse suuruse iga toetatud arendusprojekti lõikes ja vajadusel ka lisakonkursi väljakuulutamise kohta;
 - 5.4.5. tulenevalt arendusprojektide olemusest teha kaitseministrile ettepanek eritingimuste määramiseks (sh intellektuaalomandi õiguste kasutamine, levikupiiranguga teavet ja/või riigisaladust puudutavad tegevused jms).
- 5.5 Taotluste hindamisel ja pingereastamisel lähtutakse järgmistest põhikriteeriumidest:
- 5.5.1. kaitse- ja julgeolekuotstarbelisus ning Eesti Kaitseväge vajadus;
 - 5.5.2. rahvusvaheline konkurentsivõime ja majanduslik mõju;
 - 5.5.3. ettevõtte arendusprojekti elluviimise võimekus;
 - 5.5.4. arendusprojekti rahastamine.
- 5.6 Kõiki ülalnimetatud kriteeriumeid hinnatakse tasemete kaupa numbrilisel skaalal 1 kuni 4 intervalliga 0,5. Hinnangu andmisel taotlusele kasutavad komisjoni liikmed vastavat skaalat (Lisa 3).
- 5.7 Taotlusi hinnatakse kõigepealt individuaalselt komisjoni liikmete poolt ning taotluse individuaalhinne kujuneb vastava hindamiskriteeriumi osakaaluga korrutatud hinnete summast.
- 5.8 Taotluse koondhinne kujuneb hindamises osalenud komisjoni liikmete antud individuaalhinnete aritmeetilisest keskmisest, mis on aluseks taotluste pingereastamisel.
- 5.9 Kui koondhinne on väiksem kui 2,5 või üks kriteeriumitest on hinnatud madalaima hindegaga (1), siis taotlust ei rahuldata.

6. Arendustoetuste andmine

- 6.1 Arendustoetuse andmise otsustab kaitseminister käskkirjaga.
- 6.2 Kaitseministri käskkirjas märgitakse täiendavalt, et antav abi on tootearenduseks antav abi või VKE tööstusomandi õiguste omandamiseks antav abi Määruse tähenduses.
- 6.3 Arendustoetuste saajad tehakse teatavaks Kaitseministeeriumi veebilehel iga aasta 31. maiks.
- 6.4 Kaitseministeeriumil on õigus töödelda ja avalikustada Arendustoetuse avaliku konkursiga seotud informatsiooni (sh taotleja/Arendustoetuse saaja nimi ja kontaktandmed; arendusprojekti nimi, eesmärk ja kogumaksumus ning Arendustoetuse summa), mille kohta annab taotleja oma kinnituse Lisas 1 toodud taotlusvormis.
- 6.5 Kaitseministeeriumil on õigus nõuetekohaste taotluste puudumisel jätta Arendustoetus välja andmata.

7. Lepingu sõlmimine

- 7.1 Kaitseministeerium sõlmib toetuse saajaga Arendustoetuse lepingu, milles sätestatakse muuhulgas Kaitseministeeriumi ja ettevõtte õigused ja kohustused, Arendustoetuse suurus, selle kasutamise ajalised raamid, abikõlblikud kulud, toetuse väljamaksmise tingimused ja tähtajad, aruandluse struktuur ja tähtajad ning teised olulised tingimused (sh intellektuaalomandi õiguste kasutamine, levikupiiranguga teavet ja/või riigisaladust puudutavad tegevused).
- 7.2 Ettevõtte kohustub viitama Kaitseministeeriumi Arendustoetusele arendusprojektiga seotud avalikel esinemistel ja valminud materjalides.

8. Arendustoetuse kasutamise aruandlus ning järelvalve

- 8.1 Toetuse saaja on kohustatud esitama Kaitseministeeriumile Arendustoetuse kasutamise vahearuande igal aastal veebruari viimaseks tööpäevaks ja lõpparuande hiljemalt 30 päeva jooksul projekti lõppemise päevast arvates.
- 8.2 Toetuse saaja kohustub lisama aruandele abikõlblike kulude kuludokumentide ja maksekorralduste koopiad, millega tõendab kulude tekkimist ja seotust projektiga ning millele on märgitud, milline osa kulus on sellega seotud (projekti nimi, summa jaotus). Kuludokumentid peavad olema allkirjastatud selleks volitatud isiku poolt.
- 8.3 Kaitseministeeriumi hangete osakond kontrollib esitatud aruande ja dokumentide vastavust Lepingule ning tõendatud kulu sihipärasust. Kontrollija teavitab aruande

esitajat ilmnenud puudustest kirjalikult (posti, faksi või e-posti teel). Puuduste esinemisel on aruande esitaja kohustatud puudused kõrvaldama 14 päeva jooksul puudusest teavitamisest arvates.

- 8.4 Kaitseministeeriumi hangete osakond tagab kulujuhi poolt kinnitatud aruannete edastamise rahandusosakonnale Arendustoetuse kasutamise kajastamiseks raamatupidamises.
- 8.5 Järelevalvet Arendustoetuse kasutamise sihipärasuse, lepingukohasuse ja aruandluse korrektsuse üle teostab Kaitseministeeriumi hangete osakond. Kaitseministeeriumi siseauditi osakond auditeerib vajadusel kulude sihipärasust, Lepingule vastavust ning aruande õigsust.
- 8.6 Kaitseministeeriumil on lepingu rikkumise korral õigus nõuda Arendustoetuse saajalt leppetrahvi tasumist või eraldatud Arendustoetuse tagastamist. Ebasihipärase, tõendamata või lepingus ettenähtud mahus toimumata kulude ilmnemisel teeb järelevalvet teostav hangete osakond Kaitseministeeriumi kantslerile ettepaneku Arendustoetuse osaliseks või täielikuks tagasinõudmiseks.
- 8.7 Toetuse saaja võtab endale lepingulise kohustuse tagastada Kaitseministeeriumile arendusprojekti toetamiseks eraldatud Arendustoetus, kui ta ei täida endale võetud lepingulisi kohustusi.